

Individuálna výročná správa

Obce Malá Franková

za rok 2018

OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4. Poslanie, vízie, ciele	3
5. Základná charakteristika obce	4
5.1. Geografické údaje	4
5.2. Demografické údaje	4
5.3. Ekonomické údaje	4
5.4. Symboly obce	4
5.5. História obce	5
5.6. Pamiatky obce	5
5.7. Významné osobnosti obce	6
6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	6
6.1. Výchova a vzdelávanie	6
6.2. Zdravotníctvo	6
6.3. Sociálne zabezpečenie	6
6.4. Kultúra	7
6.5. Hospodárstvo	7
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	7
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018	7
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2018	7
7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021	8
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	9
8.1. Majetok	9
8.2. Zdroje krytia	9
8.3. Pohľadávky	10
8.4. Závazky	10
9. Hospodársky výsledok za rok 2018 - vývoj nákladov a výnosov	10
10. Ostatné dôležité informácie	11
10.1. Prijaté granty a transfery	11
10.2. Poskytnuté dotácie	11
10.3. Významné investičné akcie v roku 2018	11
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	11
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	11
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	12

1. Úvodné slovo starostu obce

Výročná správa v skratke opisuje súčasnosť obce, základné charakteristiky, geografické a demografické údaje, históriu ako aj súčasnú ekonomickú situáciu a hospodárenie obce, ktorá sa predkladá každoročne. V roku 2018 dosiahla naša obec prebytok rozpočtu vo výške 5767,36 EUR. Prešiel nám projekt na „Zateplenie budovy obecného úradu za účelom zlepšenie energetickej efektivity“. Obec sa plánuje zapojiť do projektu na vybudovanie hasičskej zbrojnice, ktorá by sa postavila na novo zakúpenom pozemku. Obec vynaloží všetko úsilie pre úspešný rozvoja našej obce.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Malá Franková

Sídlo: č. d. 35, 059 78 Malá Franková

IČO: 00696277

Štatutárny orgán obce: starosta obce

Telefón:052/4892630

Mail: obec.mfrankova@neton.sk

Webová stránka: malafrankova.dcom.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Vo voľbách do orgánov samosprávy obcí dňa 10.11.2018 boli na obdobie 4 rokov zvolení starosta obce Bc. Milan Kalafut a poslanci: Jozef Palla, Lukáš Kromka, Štefan Kromka, Mária Gemzová, Peter Čarnogurský.

Zástupca starostu obce: Štefan Kromka

Hlavný kontrolór obce: Michal Skokan

Samostatný odborný referent : Marta Krempaská

Obecný úrad: Malá Franková č. 35, 05978

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: všestranný rozvoj územia obce a potrieb obyvateľstva

Ciele obce: spokojnosť obyvateľstva

Vízia obce: „ Malá Franková bude obcou s príjemným vzhľadom, obcou mládeže a detí, v ktorej bude bohatý spoločenský život, ľudia sa budú aktívne zapájať do riešenia spoločných problémov a budú hrdí na obec, v ktorej žijú.“

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Obec Malá Franková sa nachádza v údolí pohoria Spišská Magura nad Frankovským potokom. Je vzdialená asi 55 km severne od Popradu, v blízkosti poľských hraníc, Vysokých Tatier, Pienin a obcí Veľká Franková, Osturňa a Ždiar. Územne obec spadá do Kežmarského okresu a do Prešovského kraja .

Celková rozloha obce : Výmera 1080 km²

Nadmorská výška:760 m n. m

5.2. Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2018 : 189

Národnostná štruktúra : slovenská

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : rímskokatolícke vyznanie

Vývoj počtu obyvateľov : počet obyvateľov má mierne stúpajúcu tendenciu.

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : 3,7 %

Nezamestnanosť v okrese Kežmarok: 15,21 %

5.4. Symboly obce:

Erb obce : V erbe obce dominuje podobizeň biskupa Romualda, ktorá odzrkadľuje zachovanú religiozitu obyvateľstva a vzťah ku kartuziánskemu mníšskemu rádu, sídliaťmu po stáročia v Červenom Kláštore. V modrom gotickom štíte zo zelenej päty vyrastá strieborný strieborne odetý žehnajúci mních so zlatou berlou v ľavej ruke. V strede zelenej päty štítu je zlatý štvorlístok sprevádzaný po stranách dvomi striebornými päťcípymi hviezdami.

Vlajka obce : Pozostáva zo 4 pruhov v poradí žltý , zelený , biely, modrý a žltý. V zmysle zásad slovenskej vlajkovej tvorby má mať pomer strán 2:3 a na konci zástrih siahajúci do tretiny listu vlajky.

Pečať obce : Je kruhová , bez heraldického šrafovania. V strede má zvolený obecný symbol.

Kruhopolis znie : OBEC MALÁ FRANKOVÁ

5.5. História obce

Obec vznikla v 16. storočí ako poddanská obec Červeného kláštora. Štatistický úrad udáva rok 1568 ako rok prvej písomnej zmienky o obci. Obec je doložená z roku 1568 ako Frankowa, neskôr ako Frankovka (1593), Kis Frankvágása, Frankovka (1715), Malá Franková (1920); maďarsky Frankovka, Kisfrankvágása. Dolina Frankovského potoka v Spišskej Magure bola osídlená už koncom 13. storočia. Vznikla tu dedina Franková, ktorá svoje meno dostala zrejme po magistrovi Frankovi z rodu Berzevici, ktorý tu žil koncom 13. a 14. storočia. Dedina bola založená na šoltýskom (nemeckom) práve. Koncom 14. storočia prešla obec do vlastníctva kartuziánov na Skale útočišťa a potom patrila k panstvu Čerenný kláštor v Lechnici. Okolo polovice 16. storočia bola Franková doosídlená rusínskym obyvateľstvom na valašskom práve. Roku 1563 kráľ daroval majetky patriace k panstvu Čerenný kláštor Spišskej kapitule, po nej ich istý čas vlastnili Juraj Magócy a Štefan Tököli a koncom 16. storočia Juraj Horváth z Plavča. A práve on sa zaslúžil o založenie Malej Frankovej na kopaničiarskom práve. Ako súčasť panstva Čerenný kláštor obec Malá Franková patrila potom ešte Pavlovi Rákocimu. Od Rákociovcov panstvo získal v roku 1699 nitriansky biskup Ladislav Matiašovský, ktorý ho daroval v testamente v roku 1704 reholi kamaldulov. Po zrušení reholi v čase vlády Jozefa II. (1782) panstvo patrilo eráru, ale v roku 1820 ho cisár František I. daroval grécko-katolíckemu biskupstvu v Prešove, ktoré ostalo jeho zemepánom do roku 1848 – až do zrušenia poddanstva. Z uvedeného je zrejmé, že Malá Franková sa vyčlenila z chotára Veľkej Frankovej koncom 16. a začiatkom 17. storočia. Po roku 1611 už ju môžeme považovať za plne konštituovanú samostatnú obec. V rokoch 1593 až 1648 sa Malá Franková uvádza ako Frankowka, 1715 Kis Frankvágása, 1773 Frankovaka, Kis-Frankova, Klein-Franck, 1808 Klein-Frankowa, 1863-1888 Kisfrankova, 1892-1918 Kisfrankvágás a Kisfrankvágása, 1920-1978 Malá Franková.

V rokoch 1979-1990 boli Veľká a Malá Franková zlúčené do obce Franková. Od roku 1990 je Malá Franková opäť samostatnou obcou.

5.6. Pamiatky

V najsevernejšej časti Spiša, v údolí pohoria Spišská Magura, po oboch stranách frankovského potoka leží **najvyššie položená zamagurská obec** Malá Franková. Po roku 1611 ju možno považovať za plne konštituovanú kopaničiarsku obec s názvom Frankowka.

K najväčším pamätihodnostiam obce patrí **drevený Kostol sv. Jozefa** s neskorobarokovým oltárom. Kostol bol postavený (1895) ako kaplnka. V 50. rokoch 20. storočia bol zväčšený o oblúkovú časť, kde je osadený oltár. V 90. rokoch bol zväčšený v časti chóru a upravený do

dnešnej podoby. Zvnútra je obložený borovicovým drevom, na strope je borovicový kazetový obklad. Interiér zdobia sochy sv. Jozefa s Ježišom a Panny Márie (lipové drevo),

drevorezba Poslednej večere na obetnom stole a symboly štyroch evanjelistov na ambóne.

V obci sa nachádza **Ogrod svätých sedmopočetníkov – staroslovenský areál a prvé ľudové múzeum hlaholiky**. Pri vstupe do areálu sa nachádza pieskovcová socha Matky Božej. Po areáli sú rozmiestnené drevené sochy sedmopočetníkov: sv. Cyril a Metod, sv. Gorazd, sv. Kliment, Nauma, Sáva a Angelár. Uprostred je **najmenší drevený kostolík na Slovensku**. Zaujímavý je **unikátny drevený kríž** so solárnym podsvietením pod hrebeňom Spišskej Magury, postavený pri príležitosti 400. výročia založenia obce ako prejav vďaky predkom, ktorí tu zanechali prekrásne prírodné a kultúrne dedičstvo.

Na prelome júla a augusta sa v obci koná **kultúrny festival Zogrod**, jeho súčasťou je maliarske sympóziu. Z obce vedú turistické chodníky a cyklotrasy na hrebeň Spišskej Magury, do Jezerského sedla a Bachledovej doliny, kde sa napájajú na trasy na Belianske Tatry.

5.7. Významné osobnosti obce

V obci sa narodili, žili a pôsobili mnohé osobnosti slovenského kultúrneho, náboženského i politického života. Najznámejší je rod Čarnogurských, ktorého potomkovia pomáhajú obci aj dnes. Dlhé roky tu tvoril významný slovenský dokumentarista, režisér, etnograf i pedagóg prof. Martin Slivka, ktorý je na cintoríne v Malej Frankovej aj pochovaný.

6. Plnenie funkcií obce

6.1. Výchova a vzdelávanie

Obec nemá základnú ani materskú školu. Deti navštevujú ZŠ vo Veľkej Frankovej a Spišských Hanušovciach.

6.2. Zdravotníctvo

Obec nemá zdravotné stredisko. Najbližšie zdravotné stredisko je v Spišskej Starej Vsi.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Obec nemá zariadenie sociálnych služieb. Takéto zariadenia sa nachádzajú v Spišských Hanušovciach a Spišskej Starej Vsi.

6.4. Kultúra

Obec disponuje sálou kultúrneho domu – ktorá sa využíva na verejné schôdze, zasadnutia urbárskej spoločnosti, nácvik domáceho folklórneho súboru a pod.

6.5. Hospodárstvo

a) Obchody s potravinami a zmiešaným tovarom

COOP Jednota , Malá Franková č.24

b) poľnohospodárska a lesná výroba v obci

poľnohospodárstvo - 12 súkromne hospodáriacich roľníkov

lesníctvo - Urbárska spoločnosť pozemkové spoločenstvo Malá Franková

Očakávame, že hospodársky život v obci sa bude rozvíjať pozitívne.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet na rok 2018. **Rozpočet obce** na rok 2018 bol zostavený ako vyrovnaný a bol schválený Obecným zastupiteľstvom **dňa 30.11.2017 uznesením č.31/2017** a upravený rozpočtovým opatrením č. 1 dňa **23.10.2018** uznesením č. **20/2018**, rozpočtovým opatrením č. 2 dňa **31.12.2018** uznesením č. **51/2018**.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2018	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	67120	94473,30	94473,30	100
z toho :				
Bežné príjmy	52120	75473,30	75473,30	
Kapitálové príjmy	0	4000	4000	
Finančné príjmy	15000	15000	15000	
Príjmy RO s právnou subjektivitou				
Výdavky celkom	67120	84705,94	84705,94	100
z toho :				
Bežné výdavky	52120	69705,94	69705,94	
Kapitálové výdavky	15000	15000	15000	
Finančné výdavky	0	0	0	
Výdavky RO s právnou subjektivitou				

7.2. Schodok/prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2018

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2018 v EUR
Bežné príjmy spolu	75473,30
z toho : bežné príjmy obce	75473,30

bežné príjmy RO	0
Bežné výdavky spolu	69705,94
z toho : bežné výdavky obce	69705,94
bežné výdavky RO	0
Bežný rozpočet	5767,36
Kapitálové príjmy spolu	0
z toho : kapitálové príjmy obce	4000
kapitálové príjmy RO	0
Kapitálové výdavky spolu	15000
z toho : kapitálové výdavky obce	15000
kapitálové výdavky RO	0
Kapitálový rozpočet	-11000
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-5232,64
Vylúčenie z prebytku	4000
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-9232,64
Príjmy z finančných operácií	15000
Výdavky z finančných operácií	0
Rozdiel finančných operácií	15000
PRÍJMY SPOLU	94473,30
VÝDAVKY SPOLU	84705,94
Hospodárenie obce	9767,36
Vylúčenie z prebytku	4000
Upravené hospodárenie obce	5767,36

Prebytok rozpočtu v sume 5767,36 EUR bol zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021

	Skutočnosť k 31.12.2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Príjmy celkom	94473,30	63170	59270	59370
z toho :				
Bežné príjmy	75473,30	59170	59270	59370
Kapitálové príjmy	4000	4000	0	0
Finančné príjmy	15000	0	0	0

	Skutočnosť k 31.12.2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Výdavky celkom	84705,94	63170	59270	59370
z toho :				
Bežné výdavky	69705,94	54070	59270	59370
Kapitálové výdavky	15000	9100	0	0
Finančné výdavky	0	0	0	0

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok Netto)

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Predpoklad na rok 2019	Predpoklad na rok 2020
Majetok spolu netto	156989,08	159064,32	159064,32	159064,32
Neobežný majetok spolu	101007,71	100125,11	100125,11	100125,11
z toho :				
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	74021,05	73138,45	73138,45	73138,45
Dlhodobý finančný majetok	26986,66	26986,66	26986,66	26986,66
Obežný majetok spolu	55684,22	58726,23	58726,23	58726,23
z toho :				
Zásoby	0	0	0	0
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0	0	0
Dlhodobé pohľadávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohľadávky mínus 56,50	4072,69	747,85	747,85	747,85
Finančné účty	51611,53	57978,38	57978,38	57978,38
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0	0	0	0
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0	0	0	0
Časové rozlíšenie	297,25	212,98	212,98	212,98

8.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Predpoklad na rok 2019	Predpoklad na rok 2020
Vlastné imanie a záväzky spolu	156989,18	159064,32	159064,32	159064,32
Vlastné imanie	138174,23	141536,33	141536,33	141536,33
z toho :				
Oceňovacie rozdiely	0	0	0	0
Fondy	0	0	0	0
Výsledok hospodárenia	138174,23	141536,33	141536,33	141536,33
Záväzky	17746,40	16538,16	16538,16	16538,16
z toho :				
Rezervy	0	0	0	0
Zúčtovanie medzi subjektami VS	15000	4000	4000	4000
Dlhodobé záväzky	133,35	201,29	201,29	201,29
Krátkodobé záväzky	2613,05	12336,87	12336,87	12336,87
Bankové úvery a výpomoci	0	0	0	0
Časové rozlíšenie	1068,55	989,83	989,83	989,83

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2017	Zostatok k 31.12 2018
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4072,69	747,85
Pohľadávky po lehote splatnosti	56,50	56,50

8.4. Závazky

Závazky	Zostatok k 31.12 2017	Zostatok k 31.12 2018
Závazky do lehoty splatnosti	363,98	606,64
Závazky po lehote splatnosti	0	0

9. Hospodársky výsledok za 2018 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Predpoklad rok 2019	Predpoklad rok 2020
Náklady	44385,94	83365,74	83365,74	83365,74
50 – Spotrebované nákupy	3871,03	7489,70	7489,70	7489,70
51 – Služby	8796,71	11106,21	11106,21	11106,21
52 – Osobné náklady	24892,33	43807,72	43807,72	43807,72
53 – Dane a poplatky	190,46	108,46	108,46	108,46
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	519,08	16260,45	16260,45	16260,45
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2947,80	2532,60	2532,60	2532,60
56 – Finančné náklady	637,28	918,60	918,60	918,60
57 – Mimoriadne náklady	0	0	0	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	2531,25	1142	1142	1142
59 – Dane z príjmov	0	0	0	0
Výnosy	71548,39	86727,84	86727,84	86727,84
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	3236,51	4376,33	4376,33	4376,33
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0	0	0	0
62 – Aktivácia	0	0	0	0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	47797,73	51634,85	51634,85	51634,85
64 – Ostatné výnosy	5179,49	7519,02	7519,02	7519,02
66 – Finančné výnosy	0	0	0	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	15334,66	23197,64	23197,64	23197,64
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	27162,45	3362,10	3362,10	3362,10

Hospodársky výsledok / kladný / v sume **3362,10** EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2018 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
MV SR	Dotácia Regob	61,38
MV SR	Register adries	21,20
OÚ Kežmarok	Voľby samospráva	526,86
MDVRR Bratislava	Na dopravu	8,04
OÚ Prešov	Na životné prostredie	17,10
UPSVAR Kežmarok	Na mzdy zamestnancov cez UPSVaR	7509,48
MF SR	Na akciu Revitalizácia centra obce	4000
	Spolu za rok 2018	12144,06
Úrad vlády	Oprava oporných múrov – presun z roku 2016	15000,00

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2018 obec poskytla dotáciu zo svojho rozpočtu:

Prijímateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Mesto Spišská Stará Ves	spolufinancovanie CVČ	135
FS Frankovčan	Na činnosť súboru	300,00

10.3 Významné investičné akcie v roku 2018

V roku 2018 bol vypracovaný projekt na protipovodňovú ochranu v hodnote 15000 €. Projekt rieši havarijnú situáciu na troch najzávažnejších úsekoch v obci, ktoré sa začali opravovať. V roku 2018 nám schválili projekt „Zateplenie budovy obecného úradu, ktorý začneme v roku 2019 realizovať“.

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- zateplenie budovy obecného úradu, oprava oporného múru, širokopásmový internet, oplotenie čelnej strany cintorína, rekonštrukcia budovy bývalej ZŠ, výstavba hasičskej budovy

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6.Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor.

Vypracoval: Marta Krempaská

Schválil: Bc. Milan Kalafut

V Malej Frankovej dňa 01.06.2019

Prílohy: Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky